

Genevra suenter las vacanzas da stad

Sut l'ensaina da l'immigraziun

DA GUIU SOBIELA-CAANITZ

■ **Cun passa 200'000 olmas è Genevra la segunda citad svizra areguard la populaziun. Il chantun Genevra dumbra passa 490 000 olmas. In cunfin da 103 km al separa da la Frantscha. Il chantun na cumpiglia betg districts, sco il Grischun, mabain mo 45 vischnancas.**

Genevra è la «Genava» dals Romans; la segunda citad dal chantun areguard la populaziun è Vernier, a vest da la chapitala, cun passa 35'000 olmas. Il num da Vernier deriva da «vergne», il vegl num celtic e franzos da l'ogn - «vern» per catalan, «Gwernen» per «Cymraeg», la lingua celtica da la Valisa.

Integrar dapli scolaras e scolars

Il «Département de l'instrucziun public» (DIP) dal chantun Genevra dumbra 164 scolas primaras, 19 «cycles (d'orientation)», 10 gimnasis e l'universitad. L'onn da scola entschaiva glindesdi, ils 29 d'avust. La «Tribune de Genève» dals 24 d'avust fa parada cun la lingua grossa: «L'accueil des migrants, défi de la rentrée scolaire» (p. 1). L'editorial rapporta: «L'immigraziun crescha da cuntin a Genevra, er a scola: 1800 scolaras e scolars dapli suenter las vacanzas da stad 2016. Quai munta sfidas areguard l'alloschament, l'integraziun e la scolaziun. Dapi l'onn passà ha il DIP mess ad ir ina veritabla politica da furmaziun, cun avrir classas d'accoglientscha, d'alfabetisaziun, da sustegn euv (...). Per l'onn nov da scola (...) datti in numer dubel da classas d'accoglientscha [45 empè da 22]

e tschintg classas d'alfabetisaziun tuttafatg novas. I dat adina dapli immigrads scolads pauc u senza nagina scolaziun. Per lezs èn trais uras emnilas d'alfabetisaziun bler memia paucas (...). Suenter las classas d'accoglientscha survegnan ils blers ina furmaziun professiunala. Il chantun Genevra posseda fitg paucas interpretas che porschan ina tala scolaziun: 9 %, la proporziun la pli bassa en l'entira Svizra (...). Plinavant pretenda ina tala furmaziun plitost bleras premissas. Co po quai grategiar a giuvens immigrads che savens na san betg uschè bain franzos? Senza ina tala integraziun sociala vegn in giuven immigrà ina 'bumba a retardament', tenor in cusseglier guvernativ.»

Classas fullanadas

Il medem numer da la «Tribune de Genève & région» avra la part deditgada a «Genève & région» cun la lingua grossa: «Une rentrée scolaire placée sous le signe de la migration». L'artitgel citescha ina conferenza da pressa da cuss. gov. Anne Emery-Torracinta: «Igl è reussì da respectar las cundiziuns da basa per l'accoglienza da la giuventetgna. Ma mintga stgalim dal DIP ha stuì s'engaschar (...). Nus stuevan tschertgar ina via per ils ventg requirents d'asil minorens arrivads en mars senza accompagnament: Nus avain pitgà porta tar organisaziuns che han chattà resursas privatas (...). Il Cussegl guvernativ ha gidà ad integrar lezza gruppa (...). Ina tala ha savens fatg tras traumas e basegna tractaments tras squadras da pedagogia medicinala.» «Le

Courrier» (Genevra) dals 24 d'avust punctuescha: «I vegn 205 minorens senza accompagnament, cunzunt da l'Afganistan e da l'Eritrea (...). La cussegliera da stadi punctuescha: 'Ils blers vegnan a restar en Svizra. Insaquants na san ni leger ni scriver. Nus stua in procurar ch'i possian s'integrar spert en il martgà da lavur'» (p. 5). La «Tribune de Genève» dat ina survista: «I sa tracta da beneventar 74 000 scolaras e scolars e d'emploiar dapli persunas d'instrucziun (140) che prevesi, era senza preventiv (...). I dat 325 scolaras e scolars dapli sin stgalim primar, 144 dapli en il 'cycle' e 487 dapli sin stgalim secundar II (...). L'immigraziun munta 440 umans sin stgalim primar, 443 en il 'cycle' e 926 sin stgalim secundar II (...). Per avust 2016 han ins stgaffi 140 plazzas da persunas d'instrucziun; 25 da lezzas èn destinadas per l'onda d'immigraziun sin il stgalim secundar II e 7 per l'uffizi da pedagogia medicinala (...). En il 'cycle' han ins stagnà las classas (...). La cussegliera precisascha ch'ins haja respectà las normas areguard il dumber da scolaras e scolars en mintga classe (...). Virginie Pasini, copresidenta dal sindicat da la magistraglia dal 'cycle', ha quità: 'Cun classas fullanadas vegn la giuventetgna la pli flailva disfavourisada.» Ins sto pia spetgar in onn da scola grev. Olivier Baud, parsura da la cumissia dal persunal en l'uffizi da pedagogia medicinala, crititgescha «il parlament chantunal irresponsabel che conceda a l'instrucziun credits uschè bass» («Le Courrier, 25 d'avust, p. 5).